

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2022. január 27. *

„Előzetes döntéshozatal – A villamos energia belső piaca – 2009/72/EK irányelv – A 15. cikk (4) bekezdése – Elsőbbség – Az ellátás biztonsága – A 32. cikk (1) bekezdése – Harmadik fél hozzáférése – Az átviteli hálózatokhoz való garantált hozzáférés – 2009/28/EK irányelv – A 16. cikk (2) bekezdése – Garantált hozzáférés – Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése – Az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése – Állami támogatások”

A C-179/20. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Curtea de Apel București (bukaresti ítélőtábla, Románia) a Bírósághoz 2020. április 7-én érkezett, 2020. március 3-i határozatával terjesztett elő

a **Fondul Proprietatea SA**

és

a **Guvernul României,**

az **SC Complexul Energetic Hunedoara SA**, felszámolás alatt,

az **SC Complexul Energetic Oltenia SA,**

a **Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” SA**

között,

a **Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: E. Regan tanácselnök, K. Lenaerts, a Bíróság elnöke, az ötödik tanács bírójaként eljárva, C. Lycourgos, a negyedik tanács elnöke, I. Jarukaitis (előadó) és M. Ilesič bírák,

főtanácsnok: P. Pikamäe,

hivatalvezető: R. Șereș tanácsos,

* Az eljárás nyelve: román.

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2021. június 2-i tárgyalásra,
figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Fondul Proprietatea SA képviselőjében C. Dontu, D. Petrache és J. Anghel avocați,
- az SC Complexul Energetic Oltenia SA képviselőjében D. Burlan, V. Bobei, V. Boca és L. Diaconu Pinte, a
- az Európai Bizottság képviselőjében O. Beynet, L. Nicolae, A. Bouchagiar és K.-Ph. Wojcik, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2021. szeptember 9-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének és az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének, valamint a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/72/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 211., 55. o.; helyesbítés: HL 2015. L 167., 94. o.) 15. cikke (4) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Fondul Proprietatea SA és a Guvernul României (román kormány), a felszámolás alatt álló SC Complexul Energetic Hunedoara SA (a továbbiakban: CE Hunedoara), amelyet felszámolója, az Expert Insolvență SPRL képvisel, az SC Complexul Energetic Oltenia SA (a továbbiakban: CE Oltenia), valamint a Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” SA (Transelectrica nemzeti villamosenergia-átviteli társaság) (a továbbiakban: Transelectrica) között folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő, amelynek tárgya a román kormány által a villamosenergia-ellátás biztonságát szolgáló intézkedések elfogadásáról hozott határozat megsemmisítése iránti kérelem.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2005/89/EK irányelv

- 3 A villamosenergia-ellátás biztonságát és az infrastrukturális beruházások védelmét célzó intézkedésekről szóló, 2006. január 18-i 2005/89/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 33., 22. o.) (5) preambulumbekzdése értelmében:

„A villamos energia megújuló energiaforrásokból történő előállításának előmozdításával egyidejűleg, amennyiben műszakilag szükséges, biztosítani kell a járulékos biztonsági kapacitás rendelkezésre állását a hálózat megbízhatóságának és biztonságának fenntartása érdekében.”

A 2009/28/EK irányelv

- 4 A megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról [helyesen: a megújuló energiaforrásból előállított energia felhasználásának támogatásáról], valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. április 23-i 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 140., 16. o.) (60) preambulumbekzdése kimondta:

„A megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia számára biztosított elsőbbségi hozzáférés és garantált hozzáférés fontos a megújuló energiaforrásoknak a villamos energia belső piacába való integrációja szempontjából, összhangban a [villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 96/92/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i 2003/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2003. L 176., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 12. fejezet, 2. kötet, 211. o.)] 11. cikkének (2) bekezdésével, továbbfejlesztve 11. cikkének (3) bekezdését. A távvezeték-hálózat megbízhatósága és biztonsága fenntartásához és a teherelosztáshoz kapcsolódó követelmények tagállamonként változhatnak a nemzeti távvezeték-hálózat sajátosságaitól és biztonságos működésétől függően. A távvezeték-hálózathoz csatlakozott, megújuló energiaforrásokból előállított villamos energiát előállító bekapcsolt termelők számára a hálózathoz való elsőbbségi hozzáférés biztosítékot nyújt arra, hogy a megújuló energiaforrásból előállított villamos energiát a csatlakozási szabályokkal összhangban a forrás rendelkezésre állásakor mindenkor képesek lesznek eladni és továbbítani. Abban az esetben, ha a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia integrálódott az azonnali ügyleteket bonyolító piacokba, a garantált hozzáférés biztosítja, hogy az eladott és támogatott villamos energia teljes mennyisége hozzáfér a távvezeték-hálózathoz, és ezáltal a hálózatra kapcsolt létesítmények által termelt, megújuló energiaforrásokból előállított villamos energiából a lehető legnagyobb mennyiség használható fel. [...]”

- 5 Ezen irányelv „A hálózatokhoz való hozzáférés és üzemeltetésük” című 16. cikkének (2) bekezdése így rendelkezett:

„A távvezeték-hálózat megbízhatósága és biztonsága fenntartásához kapcsolódó követelményekre is figyelemmel, az illetékes nemzeti hatóságok által meghatározott átlátható, megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján:

[...]

- b) a tagállamok rendelkeznek továbbá arról, hogy a távvezeték-hálózathoz való hozzáférésnél a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia vagy elsőbbséget élvezzen, vagy garantált hozzáféréssel rendelkezzen; [...]”

A 2009/72 irányelv

- 6 A 2009/72 irányelv (3) és (5) preambulumbekzdése kimondta:

„(3) Az uniós polgárok számára az [EUM-]Szerződésben biztosított alapvető szabadságok – többek között az áruk szabad mozgása, a letelepedés szabadsága és a szolgáltatások nyújtásának szabadsága – csak teljesen nyitott piacon valósulhatnak meg, amely minden fogyasztó számára lehetővé teszi a kereskedők szabad megválasztását, és a kereskedők számára is biztosítja fogyasztóik szabad ellátásának lehetőségét.

[...]

(5) A biztonságos villamosenergia-ellátás alapvető fontosságú az európai társadalom fejlődése, a fenntartható éghajlat-változási politika, valamint a belső piaci versenyképesség támogatása szempontjából. Ebből a célból tovább kell fejleszteni a határkeresztezõ rendszer-összeköttetéseket, annak érdekében, hogy az [Unión] belül a fogyasztók és az ipar valamennyi energiaforráshoz a lehető legversenyképesebb áron jussanak hozzá.”

7 Az irányelv „Tárgy és hatály” című 1. cikke elõírta:

„Ez az irányelv közös szabályokat állapít meg a villamos energia termelésére, átvitelére, elosztására, a villamosenergia-ellátásra, valamint a fogyasztóvédelmi szabályokra vonatkozóan, annak érdekében, hogy az [Európai Unión] belül fejlessze és integrálja a versenyképes villamosenergia-piacokat. [...]”

8 Ezen irányelv „Fogalom-meghatározások” címet viselõ 2. cikke értelmében:

„Ezen irányelv alkalmazásában következõ fogalommeghatározások alkalmazandók:

[...]

3. »átvitel« villamos energia szállítása igen nagy feszültségû és nagyfeszültségû, összekapcsolt rendszereken a végsõ fogyasztókhoz vagy az elosztókhoz való eljuttatás céljából, nem beleértve az ellátást;

4. »átvitelrendszer-üzemeltetõ«: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely felelõs egy adott terület átviteli rendszerének üzemeltetéséért, karbantartásáért, valamint szükség esetén annak fejlesztéséért, és adott esetben annak más rendszerekkel való összekapcsolásáért, felelõs továbbá azért, hogy a rendszer hosszú távon alkalmas legyen a villamos energia átvitelével kapcsolatos, észszerû igények kielégítésére;

[...]

16. »gazdasági elsõbbség«: a villamosenergia-ellátás forrásainak gazdasági szempontok szerinti rangsorolása;

17. »kiegészítõ szolgáltatás«: minden olyan szolgáltatás, amely egy átviteli vagy egy elosztórendszer üzemeltetéséhez szükséges”.

9 Az említett irányelv „Közszolgáltatási kötelezettségek és fogyasztóvédelem” című 3. cikkének (14) bekezdése kimondta:

„A tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák a 7., 8., 32. és/vagy a 34. cikk rendelkezéseit, amennyiben azok alkalmazása – jogilag vagy ténylegesen – akadályozná a villamosenergia-ipari vállalkozások általános gazdasági érdekbõl elõírt kötelezettségek teljesítését, és amennyiben az a kereskedelem fejlődését nem befolyásolja olyan mértékben, amely az [Unió] érdekeivel ellentétes lenne. Az [Unió] érdekei közé tartozik különösen, hogy ezen irányelvnek és az [EUM-]Szerzõdés [106.] cikkének megfelelõen a feljogosított fogyasztók tekintetében verseny alakuljon ki.”

- 10 A 2009/72 irányelv „A kapacitások teherelosztása és kiegyenlítése” címet viselő 15. cikke az (1)–(4) bekezdésében a következőképp rendelkezett:

„(1) A villamosenergia-ellátásra vonatkozó szerződéses kötelezettségek – köztük a versenytárgyalási dokumentációból származó kötelezettségek – sérelme nélkül az átvitelrendszer-üzemeltető – amennyiben ilyen feladatot is ellát – felelős a területén lévő termelőlétesítmények közötti teherelosztásért és a más rendszerekhez kapcsolódó rendszerösszekötők használatáért.

(2) A termelőlétesítmények közötti teherelosztást és a rendszerösszekötők használatát olyan objektív, nyilvánosságra hozott követelményrendszer alapján kell meghatározni, amelyet a nemzeti szabályozó hatóság hagy jóvá, (amennyiben erre hatáskörrel rendelkezik), és amelyet megkülönböztetéstől mentesen [helyesen: hátrányos megkülönböztetéstől mentesen] alkalmaznak, biztosítva ezzel a belső villamosenergia-piac megfelelő működését. Ez a követelményrendszernek tekintettel kell lennie a rendelkezésre álló termelőlétesítményekből és a rendszerösszekötőkön keresztül történő szállításból nyerhető villamos energia gazdasági elsőbbségére és a rendszer műszaki korlátaira is.

(3) A tagállamok előírják a rendszerüzemeltetők számára, hogy a megújuló energiaforrásokat használó termelőlétesítmények teherelosztása során a [2009/28] irányelv 16. cikkének megfelelően járjanak el. Azt is előírhatják a rendszerüzemeltetők számára, hogy a termelőlétesítmények teherelosztása során részesítsék előnyben a kapcsolt hő- és villamos energiát termelő létesítményeket.

(4) Az ellátás biztonságának érdekében egy tagállam elrendelheti, hogy a kapacitás teherelosztása során a belföldi, primer energiahordozót használó termelőlétesítményeknek biztosítsanak elsőbbséget naptári évenként, az érintett tagállamban felhasznált villamos energia előállításához szükséges teljes primer energia 15%-át meg nem haladó mértékben.”

- 11 A 2009/72 irányelv „Harmadik fél hozzáférése” című 32. cikkének (1) bekezdése kimondta:

„A tagállamok olyan rendszert hoznak létre, amelyben harmadik feleknek az átviteli és elosztórendszerhez való hozzáférése valamennyi feljogosított fogyasztóra vonatkozó, nyilvános tarifákon alapszik, és amelyet objektív módon, a rendszerhasználók közötti megkülönböztetés nélkül alkalmaznak. A tagállamok biztosítják, hogy ezeket a tarifákat, illetve a számításukhoz alkalmazott módszereket a 37. cikknek megfelelően hatálybalépésük előtt jóváhagyják; továbbá, hogy ezeket a tarifákat, illetve – amennyiben csak a módszerek kerültek jóváhagyásra – a módszereket hatálybalépésük előtt közzétegyék.”

A román jog

A 123/2012. sz. törvény

- 12 A 2012. július 10-i Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 (a villamos energiáról és a földgázról szóló 123/2012. sz. törvény) (*Monitorul Oficial al României*, I. rész, 2012. július 16-i 485. sz.) az alapügyben szereplő jogvitára alkalmazandó változatában (a továbbiakban: 123/2012. sz. törvény) az 5. cikk (3) bekezdése előírja:

„Az ellátás biztonságának érdekében a kormány határozattal a villamosenergia-hálózathoz való garantált hozzáférést biztosíthat a belföldi primer energiaforrásokat felhasználó erőművekben

előállított villamos energiának évenként, az állam teljes bruttó energiafogyasztásának megfelelő villamos energia előállításához szükséges egyenértékű energiaforrás teljes mennyiségének 15%-át meg nem haladó mértékben.”

A 138/2013 kormányhatározat

- 13 A 123/2012. sz. törvény 5. cikkének (3) bekezdése alapján elfogadott 2013. április 3-i Hotărârea Guvernului nr. 138/2013 privind adoptarea unor măsuri pentru siguranța alimentării cu energie electrică (az energiaellátás biztonságát célzó intézkedések elfogadásáról szóló 138/2013. sz. kormányhatározat) (*Monitorul Oficial al României*, I. rész, 2013. április 8-i 196. sz.) (a továbbiakban: 138/2013. sz. határozat) az 1. cikkében kimondta:

„A [CE Hunedoara] tulajdonát képező kombinált Mintia hőerőmű által előállított villamos energia tekintetében garantált hozzáférést kell biztosítani a villamosenergia-hálózathoz, amely legalább 200 MW átlagos villamosenergia-termelési kapacitáson történő folyamatos működését biztosítja számára.”

- 14 E határozat 2. cikke értelmében:

„A [CE Oltenia] által előállított villamos energia tekintetében garantált hozzáférést kell biztosítani a villamosenergia-hálózathoz, ami legalább 500 MW villamosenergia-termelési kapacitáson történő folyamatos működést biztosít a számára.”

- 15 Az említett határozat 3. cikke kimondta:

„A [Transelectrica] mint átvitelrendszer-üzemeltető köteles az 1. és 2. cikkben említett hőerőművek által előállított villamos energia tekintetében elsőbbségi alapú teherelosztást biztosítani az Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei [nemzeti szabályozó hatóság az energiaágazatban] által elfogadott rendeletekben előírt feltételeknek megfelelően.”

- 16 E határozat 4. cikke a következőképpen rendelkezett:

„A nemzeti villamosenergia-rendszer biztonsági szintjének fenntartása céljából a [CE Hunedoara] köteles az Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei [nemzeti szabályozó hatóság az energiaágazatban] által elfogadott szabályozásnak megfelelően legalább 400 MW villamosenergia-termelési kapacitás fenntartása mellett kiegészítő szolgáltatásokat nyújtani az átvitelrendszer-üzemeltető részére.”

- 17 A 138/2013 határozat 5. cikkének szövege a következő volt:

„A nemzeti villamosenergia rendszer biztonsági szintjének fenntartása céljából a [CE Oltenia] köteles az Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei [nemzeti szabályozó hatóság az energiaágazatban] által elfogadott szabályozásnak megfelelően legalább 600 MW villamosenergia-termelési kapacitás fenntartása mellett kiegészítő szolgáltatásokat nyújtani az átvitelrendszer-üzemeltető részére.”

- 18 E határozat 6. cikke előírta:

„Az e határozatban előírt intézkedések 2013. április 15. és 2015. július 1. között alkalmazandók.”

- 19 A 941/2014. sz. kormányhatározattal a 138/2013. sz. határozat 1., 3. és 4. cikkében előírt intézkedéseknek a CE Hunedoara tekintetében való alkalmazására nyitva álló határidőt 2017. december 31-ig meghosszabbították.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 20 Az S.P.E.E.H. Hidroelectrica SA kisebbségi részvényese, a Fondul Proprietatea keresetet nyújtott be a Curtea de Apel București (bukaresti ítéltábla, Románia) előtt a 138/2013. sz. határozat megsemmisítése iránt, azzal az indokkal, hogy e határozat útján jogellenes állami támogatást nyújtottak a belföldi, primer energiahordozót használó és többségi állami tulajdonban lévő két villamosenergia-termelő, a CE Hunedoara és a CE Oltenia számára.
- 21 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a 138/2013. sz. határozat a CE Oltenia esetében 2013. április 15. és 2015. július 1. között, a CE Hunedoara esetében pedig 2017. december 31-ig alkalmazott intézkedéscsomagot vezetett be e két társaság javára. Először is, a 138/2013 határozat 1. és 2. cikke a két társaság hőerőművei által termelt villamos energia tekintetében garantált hozzáférést biztosított a villamosenergia-hálózatokhoz úgy, hogy a CE Hunedoara tulajdonában lévő erőmű esetében legalább 200 megawatt (MW), a CE Oltenia tulajdonában lévő erőmű esetében pedig legalább 500 MW átlagteljesítményű folyamatos működést biztosítson. Továbbá e határozat 3. cikke szerint az egyetlen átvitelirendszer-üzemeltető Transelectrica köteles volt biztosítani az e két társaság hőerőművei által előállított villamos energia elsőbbségi alapú teherelosztását. Végezetül az említett határozat 4. és 5. cikke bevezette a CE Hunedoara és a CE Oltenia arra vonatkozó kötelezettségét, hogy legalább 400 MW, illetve 600 MW villamosenergia-termelési kapacitáson kiegészítő szolgáltatásokat nyújtsanak a Transelectricának.
- 22 A Curtea de Apel București (bukaresti ítéltábla) 2015. március 10-i ítéletével elutasította a Fondul Proprietatea keresetét. Ezen ítélettel szemben a Fondul Proprietatea ezután felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő az Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal (legfelsőbb semmítő- és ítélőszék – közigazgatási és adójogi perekben eljáró tanács, Románia) előtt, amely 2018. május 22-i ítéletével részben hatályon kívül helyezte a megtámadott ítéletet azzal az indokkal, hogy a Curtea de Apel București (bukaresti ítéltábla) nem vizsgálta a Fondul Proprietatea által felhozott valamennyi indokot. Az Înalta Curte de Casație și Justiție (legfelsőbb semmítő- és ítélőszék) ezért visszautalta az ügyet a Curtea de Apel București (bukaresti ítéltábla) elé annak érdekében, hogy ez utóbbi az említett indokok összességét megvizsgálja.
- 23 A megsemmisítés iránti keresetnek a Curtea de Apel Bucureștihez (bukaresti ítéltábla) történő visszautalása nyomán a Fondul Proprietatea azt kérte e bíróságtól, hogy terjesszen előzetes döntéshozatal iránti kérdéseket a Bíróság elé.
- 24 E tekintetben a Fondul Proprietatea azt állítja a kérdést előterjesztő bíróság előtt, hogy a 138/2013 határozat az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülhet.
- 25 Különösen, a Fondul Proprietatea rámutat, hogy a többségi állami tulajdonban lévő Transelectrica társaságnak mindenkor biztosítania kell a nemzeti villamosenergia-rendszer egyensúlyát, azaz a villamosenergia termelése és fogyasztása közötti egyensúlyt. E tekintetben kiegészítő szolgáltatásokat vesz igénybe olyan közbeszerzési eljárások alapján, amelyek keretében a villamosenergia-termelők által benyújtott árajánlatokat a legalacsonyabbtól indulva, növekvő

sorrendben rangsorolják. E kiegészítő szolgáltatásokat általában azok a termelők nyújthatják majd, amelyek alacsony termelési költséggel rendelkeznek és ezért e szolgáltatásokat versenyképes áron tudják kínálni.

- 26 A Fondul Proprietatea szerint a CE Hunedoara és a CE Oltenia tulajdonában álló erőművek magas termelési költséggel rendelkeznek, így nem működnek folyamatosan, és nem értékesítenek nagy mennyiségű villamos energiát. Amikor ezen erőműveket leállítják, jelentősen csökken az esélyük a kiegészítő szolgáltatások nyújtására, mivel újraindításuk sok időt vesz igénybe, és többletköltségekkel jár. Ily módon, ha a gazdasági kritériumok teljesültek volna, e társaságok nem tudtak volna ilyen kiegészítő szolgáltatásokat értékesíteni. Ebben az összefüggésben a román állam állítólag úgy avatkozott be, hogy számukra az átviteli hálózatokhoz garantált hozzáférést és elsőbbségi alapú teherelosztást biztosított, a kiegészítő szolgáltatások megvásárlására vonatkozó kötelezettséggel.
- 27 A Fondul Proprietatea úgy ítéli meg, hogy ezek az intézkedések ezt a két társaságot állami forrásokból finanszírozott szelektív gazdasági előnyhöz juttatják a piac többi villamosenergia-termelőjének kárára. Az említett intézkedések eltérnek a megújuló, nem szennyező jellegű energiaforrásokból előállított villamos energia termelésének ösztönzésére létrehozott garantált hozzáférési mechanizmustól, mivel ezt a hozzáférést két olyan társaság számára biztosítják, amelyek szennyező energiaforrásokból állítanak elő villamos energiát. A 138/2013 határozat kifejezetten azért biztosította a garantált hozzáférést, hogy a kedvezményezett termelőlétesítmények folyamatosan működhessenek, és így kedvezőbb áron tudjanak villamos energiát termelni és kiegészítő szolgáltatásokat nyújtani.
- 28 Az alapügy alperese, a román kormány a kérdést előterjesztő bíróság előtt azzal érvel, hogy a 138/2013 határozat 3. cikke alapján a Transelectrica azon kötelezettsége, hogy a CE Hunedoara és a CE Oltenia erőművek által termelt villamos energiát elsőbbséggel hívja le, a 2009/72 irányelv 15. cikkének (4) bekezdését hivatott nemzeti szinten alkalmazni.
- 29 A kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatban e kormány jelzi, hogy a 138/2013. sz. határozatban az szerepel, hogy a két termelő, a CE Hunedoara és a CE Oltenia kiegészítő szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos kötelezettségére az Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (nemzeti szabályozó hatóság az energiaágazatban) (a továbbiakban: ANRE), azaz az energiaágazat működéséhez nemzeti szinten szükséges kötelező szabályok kidolgozását, elfogadását és alkalmazását ellenőrző hatóság szabályzataiban előírt feltételek vonatkoznak.
- 30 E kormány fenntartja, hogy az alapeljárás tárgyát képező nemzeti intézkedések nem minősülnek állami támogatásnak.
- 31 A kérdést előterjesztő bíróság előtti eljárásba beavatkozó Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (a gazdaságért, energiaügyért és kereskedelemért felelős minisztérium, Románia) azt állítja, hogy a 138/2013 határozat a nemzeti villamosenergia-rendszer biztonságos működéséhez szükséges intézkedéseket tartalmaz, és hogy e határozatot különböző megfontolások figyelembevételével hozták. Először is, a megújuló energiaforrásokból származó termelési kapacitások erőteljes növekedése arra kényszerítette a román kormányt, hogy a 2005/89 irányelv (5) preambulumbekkezdésének megfelelően intézkedéseket hozzon a villamosenergia-ellátás biztonságának garantálására.
- 32 Továbbá a hagyományos energiaforrásokat használó erőművek működését szükségesnek ítélték a villamosenergia-fogyasztás terhelési görbéjének fedezéséhez.

- 33 Ezenkívül a nemzeti villamosenergia-rendszer biztonságával és megfelelő jellegével kapcsolatos vizsgálatok szükségesnek mutatták, hogy a helyi erőművek az ország egész területén működőképeseek legyenek, mivel ezen erőművek kiegészítő szolgáltatásokat nyújtanak, valamint egyensúlyt teremtenek a kínálat és a kereslet között. Ebben az összefüggésben úgy ítélték meg, hogy a nemzeti villamosenergia-rendszer középső és északnyugati részén a CE Hunedoara volt képes jelentős mértékben hozzájárulni a rendszer biztonságához.
- 34 Végezetül a 138/2013 határozat elfogadásának idején a nyugati kapcsolódási ponton keresztül a határokon átnyúló kereskedelem fokozódása, valamint az átviteli rendszerben a termelők és a fogyasztók közötti távolsággal egyenesen arányos veszteségek csökkentése jelentős termelési kapacitás meglétét tette szükségessé ezen a területen, és a CE Hunedoara volt az egyetlen jelentős termelő az ország középső és északnyugati részén.
- 35 A román kormány ezen megfontolások alapján fogadta el a 138/2013. sz. határozatot, amely a CE Hunedoara és a CE Oltenia erőművei által termelt villamos energia számára az átviteli hálózatokhoz garantált hozzáférés biztosításáról rendelkezik annak érdekében, hogy lehetővé tegye azok folyamatos működését legalább 200 MW, illetve legalább 500 MW villamosenergia-termelési kapacitáson, szem előtt tartva egyúttal, hogy ezek az értékek a kedvezményezett termelők számára jogosultságot képeztek, nem pedig kötelezettséget arra, hogy e teljesítményen működjenek.
- 36 A Transelectrica azt állítja a kérdést előterjesztő bíróság előtt, hogy a rendszer megfelelőségének biztosítása és a villamos energia iránti igény kielégítése érdekében a nemzeti villamosenergia-rendszernek az erőművek révén mindenkor olyan elérhető teljesítménnyel kell rendelkeznie, amely meghaladja a csúcsfogyasztásban jelentkező teljes energiafogyasztást. Szükséges továbbá, hogy folyamatosan rendelkezésre álljon egy működési tartalék, amely képes kiegyenlíteni a terhelés szüntelen változását.
- 37 Ezenkívül a nemzeti villamosenergia-rendszerben jelentősen nő a megújuló energiaforrásokból villamos energiát előállító erőművek száma, amelyek termelése előre nem látható és időszakos. Ráadásul a hagyományos energiaforrásokat – különösen a szén – használó erőművek költségei magasabbak, mivel nem működhetnek folyamatosan, és ha leállítják őket, semmilyen kiegészítő szolgáltatást nem tudnak nyújtani, tekintettel az újraindításuk lassúságára és igen magas költségeire.
- 38 Így ezek az erőművek nem lehetnek versenyképesek a piacon, de működésük hagyományos energiaforrásokból villamos energiát előállító erőműként továbbra is szükséges a villamosenergia-fogyasztás terhelési görbéjének fedezéséhez és a kiegészítő szolgáltatások biztosításához. A nemzeti villamosenergia-rendszer biztonsága azt is megköveteli, hogy különböző energiaforrások legyenek igénybe vehetők a nemzeti energiafogyasztás fedezéséhez szükséges villamos energia előállításához. E tekintetben a román kormány különös jelentőséget tulajdonít annak, hogy az energiafüggetlenség biztosítása érdekében elsődlegesen belső energiaforrásokat használnak fel.
- 39 A Transelectrica a kérdést előterjesztő bíróság előtt azt is állítja, hogy a Fondul Proprietatea összetéveszti a kiegyenlítő piacot és a kiegészítő szolgáltatások piacát. Álláspontja szerint a kiegészítő szolgáltatások piacán tartalékok vásárlása zajlik az e célra feljogosított kereskedőktől, majd e tartalékokat a kiegyenlítő piacon vagy aktiválják, vagy nem. A kiegyenlítő piacon a tartalékok aktiválása nem garantált egyetlen kiegészítő szolgáltatást nyújtó kereskedő számára

sem, az aktiválást a piac szabályainak megfelelően kell elvégezni. Ezek a szabályok a 138/2013 határozat hatálya alá tartozó termelők esetében is alkalmazandók, és nincs garancia az általuk szolgáltatott kiegyenlítő energia előnyben részesített felhasználására.

- 40 Ezenkívül a kiegészítő szolgáltatások nemzeti piaca erősen koncentrált, és gyenge a verseny. A korlátozott kínálat keretében a kiegészítő szolgáltatások versenypiaci árai nagyon magasak, és a közbeszerzési eljárásban szereplő súlyozott átlagárak gyakran meghaladják a szabályozott árakat. Ezért nem lehet bizonyossággal kijelenteni, hogy a tartalékok vételára a 138/2013 határozat hiányában alacsonyabb lett volna.
- 41 Továbbá a Transelectrica és a román kormány szerint a 138/2013 határozat 3. cikke – amely alapján a Transelectrica köteles elsőbbséggel lehívni a CE Hunedoara és a CE Oltenia erőművei által termelt villamos energiát – a 2009/72 irányelv 15. cikke (4) bekezdésének végrehajtását jelenti, amelyet a 123/2012. sz. törvény 5. cikkének (3) bekezdése ültetett át a nemzeti jogba. E tekintetben az ANRE a 138/2013 határozat elfogadása előtt megerősítette, hogy a tervezett intézkedések tiszteletben tartják mind a román jogszabályokat, mind az alkalmazandó uniós jogot, míg a román versenytanács jelezte, hogy ezek az intézkedések nem torzítják a villamosenergia-piacot, és nem valósítanak meg versenyellenes bánásmódot.
- 42 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a román állam annak érdekében, hogy a CE Hunedoara és a CE Oltenia számára több előnyt biztosítson – nevezetesen az erőművek folyamatos működése által termelt villamos energia garanciális értékesítését és az erőművek újraindítási költségeinek kiküszöbölésével jobb áron történő villamosenergia-termelést –, a két társaságnak kedvező olyan rendszert hozott létre, amely az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősülhet.
- 43 A kérdést előterjesztő bíróság szerint tisztázni szükséges, hogy a 123/2012. sz. törvény 5. cikkének (3) bekezdése a 2009/72 irányelv 15. cikkének (4) bekezdését tévesen ülteti-e át. Megítélése szerint ez utóbbi rendelkezés megfogalmazása a villamosenergia-termelők az említett törvényben szereplővel megegyező típusára – azaz a belföldi, primer energiahordozót használókra – vonatkozik, valamint azonos határértékre, azaz a villamosenergia-termeléshez szükséges teljes primer energia 15%-ára. Ugyanakkor ezen irányelv és az azt átültető román jogszabály eltér abban, hogy az említett irányelv nem az említett 5. cikk (3) bekezdésében hivatkozott garantált hozzáférésről, hanem az elsőbbségi alapú teherelosztás biztosításáról rendelkezik.
- 44 A kérdést előterjesztő bíróság megítélése szerint ezért meg kell vizsgálni, hogy a 2009/72 irányelv 15. cikkének (4) bekezdése olyan szigorúan alkalmazandó kivételt képez-e, amely csak az átviteli hálózatok elsőbbségi alapú teherelosztásának biztosítását teszi lehetővé, viszont a 138/2013 határozatban előírt, azokhoz való garantált hozzáférést nem.
- 45 Ezen irányelvre figyelemmel a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy annak rendelkezéseiben a hálózatokhoz való garantált hozzáférés csak a megújuló energiaforrásokból előállított energia számára biztosított. Következésképpen úgy véli, hogy a CE Hunedoara és CE Oltenia által termelt villamos energia számára biztosított garantált hozzáférés sértheti a 2009/72 irányelv 15. cikkének (4) bekezdését.

46 E körülmények között a Curtea de Appel București (bukaresti ítélőtábla, Románia) úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Az EUMSZ 107. cikk értelmében vett állami támogatásnak, vagyis az állam által vagy állami források révén finanszírozott intézkedésnek minősül-e a román állam által elfogadott azon szabályozás, amely többségi állami tulajdonban lévő két társaság javára:

- a) a teherelosztáshoz való hozzáférésnél elsőbbséget biztosít és az átvitelrendszer-üzemeltetőt arra kötelezi, hogy e társaságoktól műszaki szolgáltatásokat vegyen igénybe, valamint
- b) előírja, hogy a villamosenergia-hálózathoz való hozzáférésnél a szóban forgó két társaság által előállított villamos energia garantált hozzáféréssel rendelkezzen, ami e két társaság folyamatos üzemeltetését biztosítja,

ha szelektív jellegű, és ha érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet? Amennyiben e kérdésre igenlő választ kell adni, az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján be kell-e jelenteni a szóban forgó állami támogatást?

2) Összeegyeztethető-e a [2009/72] irányelv 15. cikkének (4) bekezdésében szereplő rendelkezésekkel az, ha a román állam a villamosenergia-hálózathoz való garantált hozzáférési jogot nyújt többségi állami tulajdonban lévő két társaság számára, amely jog az említett két társaság folyamatos üzemeltetését biztosítja?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A második kérdésről

47 Második kérdésével, amelyet elsőként célszerű vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2009/72 irányelv 15. cikkének (4) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a villamosenergia-ellátás biztonságának biztosítása érdekében az átviteli hálózatokhoz garantált hozzáférést biztosít egyes villamosenergia-termelők belföldi primer energiahordozót használó létesítményei számára.

48 A 2009/72 irányelv 15. cikkének (4) bekezdése értelmében az ellátás biztonságának érdekében egy tagállam elrendelheti, hogy a kapacitás teherelosztása során a belföldi, primer energiahordozót használó termelőlétesítményeknek biztosítsanak elsőbbséget naptári évenként, az érintett tagállamban felhasznált villamos energia előállításához szükséges teljes primer energia 15%-át meg nem haladó mértékben.

49 Előzetesen meg kell jegyezni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által benyújtott információk szerint a 123/2012. sz. törvény 5. cikkének (3) bekezdése a 2009/72 irányelv 15. cikkének (4) bekezdését hivatott átültetni a román jogba. Amint azt a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, a 123/2012. sz. törvény 5. cikkének (3) bekezdése ugyanúgy a belföldi, primer energiahordozót használó termelőlétesítményekre és ugyanazon határértékre vonatkozik, mint a 2009/72 irányelv 15. cikkének (4) bekezdése. Ez a nemzeti rendelkezés azonban nem az elsőbbségi alapú teherelosztás lehetőségéről rendelkezik, hanem arról, hogy a termelt villamos energiának garantált hozzáférést kell biztosítani a villamosenergia-hálózatokhoz. Márpedig, noha a 2009/72 irányelv nem tartalmaz kifejezett utalást az ilyen garantált hozzáférésre, meg kell állapítani, hogy egyrészt az irányelv 15. cikkének (3) bekezdése a 2009/28 irányelv 16. cikkére

utal, amelyben a (2) bekezdés b) pontja többek között a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia hálózathoz való garantált hozzáférésére vonatkozik, másrészt pedig a 2009/72 irányelv 32. cikkének (1) bekezdése előírja a harmadik felek hálózatokhoz való hozzáféréseinek elvét.

- 50 E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdésre adandó hasznos válasz érdekében a 2009/72 irányelv 15. cikkének (3) és (4) bekezdését, valamint 32. cikkének (1) bekezdését, továbbá a 2009/28 irányelv 16. cikke (2) bekezdésének b) pontját kell értelmezni.
- 51 Először is, ami a 2009/72 irányelv 15. cikke (4) bekezdésének értelmezését illeti, szükséges megvizsgálni, hogy mit kell érteni azon a lehetőségen, hogy egy adott létesítménynek „biztosítanak elsőbbséget”.
- 52 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből egyaránt az következik, hogy a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést az egész Unióban általában önállóan és egységesen kell értelmezni (2021. szeptember 9-i Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl [Nemzetközi védelem iránti utólagos kérelem] ítélet, C-18/20, EU:C:2021:710, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 53 Márpedig, mivel a 2009/72 irányelv 15. cikkének (4) bekezdése semmilyen utalást nem tartalmaz a tagállamok nemzeti jogára, az e rendelkezésben szereplő kifejezéseket önállóan és egységesen kell értelmezni.
- 54 E tekintetben szükséges rámutatni, hogy a Bíróság már megállapította, hogy a teherelosztási szolgáltatás lehetővé teszi a villamosenergia-hálózat üzemeltetője számára, hogy elvégezze a meghatározott mérlegkörben található termelőlétesítmények közötti teherelosztást annak érdekében, hogy beszerezze a hálózata veszteségeit fedező energiát és fenntartsa a hálózata tartalék kapacitását, valamint biztosítsa e hálózat egyensúlyát és garantálja a villamos energia belső piacának megfelelő működését (lásd ebben az értelemben: 2018. november 28-i Solvay Chimica Italia és társai ítélet, C-262/17, C-263/17 és C-273/17, EU:C:2018:961, 63. pont).
- 55 A 2009/72 irányelv 15. cikkének (2) bekezdése értelmében a teherelosztásban részt vevő termelőlétesítményeket olyan objektív, nyilvánosságra hozott követelményrendszer alapján kell meghatározni, amelyet megkülönböztetéstől mentesen alkalmaznak, és amely tekintetbe veszi a villamos energia gazdasági elsőbbségét.
- 56 A 2009/72 irányelv 15. cikkének (4) bekezdésében használt „elsőbbség” kifejezés azt jelzi, hogy az elsőbbségi alapú teherelosztás eltér az ugyanezen irányelv 15. cikkének (2) bekezdésében foglalt teherelosztási szabályoktól. Így, amint arra a főtanácsnok az indítványának 29. pontjában rámutatott, az elsőbbségi alapú teherelosztás azt jelenti, hogy az átvitelrendszer-üzemeltető a gazdasági rangsortól eltérő kritériumok alapján hívja fel a termelőlétesítményeket.
- 57 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a 2009/72 irányelv 15. cikkének (3) és (4) bekezdésével az uniós jogalkotó kétféle elsőbbségi alapú teherelosztást hozott létre, nevezetesen az említett irányelv 15. cikkének (3) bekezdése értelmében a környezetvédelem célkitűzése alapján a megújuló energiaforrásokat használó termelőlétesítményekre és a kapcsolt hő- és villamos energiát termelő létesítményekre vonatkozó elsőbbségi alapú teherelosztást, valamint az említett

irányelv 15. cikkének (4) bekezdése értelmében az ellátás biztonságának célkitűzése alapján a belföldi, primer energiahordozót használó termelőlétesítményekre vonatkozó elsőbbségi alapú teherelosztást.

- 58 Másodszor, a 2009/28 irányelv 16. cikke (2) bekezdése b) pontjának értelmezését illetően, amely előírja a tagállamok számára, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia tekintetében elsőbbséget vagy garantált hozzáférést biztosítsanak a hálózathoz, meg kell állapítani, hogy e rendelkezés semmilyen kifejezett utalást nem tartalmaz a tagállamok jogára e rendelkezés jelentésének és hatályának meghatározása érdekében. Ezért az e rendelkezésben szereplő kifejezéseket az egész Európai Unióban általában önállóan és egységesen kell értelmezni, a jelen ítélet 52. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően.
- 59 Márpedig a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a hálózathoz való hozzáférése a villamosenergia-hálózat használatának joga értendő (lásd analógia útján: 2008. október 9-i Sabatauskas és társai ítélet, C-239/07, EU:C:2008:551, 42. pont).
- 60 Ez a hozzáférés azonban nem korlátlan, mivel az átviteli rendszer által viselhető maximális kapacitástól függ.
- 61 A 2009/28 irányelv (60) preambulumbekzdése kimondja, hogy abban az esetben, ha a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia integrálódott az azonnali ügyleteket bonyolító piacokba, a garantált hozzáférés biztosítja, hogy az eladott és támogatott villamos energia teljes mennyisége hozzáfér a távvezeték-hálózathoz, és ezáltal a hálózatra kapcsolt létesítmények által termelt, megújuló energiaforrásokból előállított villamos energiából a lehető legnagyobb mennyiség használható fel. Ebből következik, amint arra a főtanácsnok indítványának 35. pontjában rámutatott, hogy az e (60) preambulumbekzdésben ismertetett garantált hozzáférés olyan mechanizmus, amely az előállított villamos energia továbbítása céljából biztosítja a megújuló energiaforrásokat használó termelőlétesítmények számára a hálózatokhoz való hozzáférést.
- 62 A 2009/28 irányelv 16. cikke (2) bekezdésének b) pontjában előírt garantált hozzáférés célja, hogy a megújuló energiaforrásokat a belső villamosenergia-piacba integrálja annak biztosításával, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia teljes mértékben hozzáférhessen a hálózatokhoz, ami lehetővé teszi a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia maximális mennyiségének használatát.
- 63 Ugyanezen 16. cikk (2) bekezdése azonban kimondja, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia garantált hozzáférése nem feltétlen. E rendelkezés ugyanis a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia ilyen garantált hozzáférését azzal a feltétellel írja elő, hogy teljesülnek a távvezeték-rendszer megbízhatósága és biztonsága fenntartásához kapcsolódóan az illetékes nemzeti hatóságok által meghatározott, átlátható és megkülönböztetéstől mentes kritériumokon alapuló követelmények.
- 64 Ily módon a 2009/72 irányelv 15. cikke (4) bekezdésének és a 2009/28 irányelv 16. cikke (2) bekezdése b) pontjának az értelmezéséből az következik – amint az Európai Bizottság lényegében jelezte a beadványaiban és a Bíróság előtti tárgyaláson –, hogy a teherelosztási szabályok határozzák meg, hogy egy adott napszakban mely villamosenergia-termelő létesítmények termelnek villamos energiát, míg a hozzáférési szabályok szabják meg, hogy melyik termelő rendelkezik hozzáféréssel a villamosenergia-hálózathoz a hálózat fizikai túlterhelése esetén, amikor nincs elegendő kapacitás.

- 65 Következésképpen, mivel a 2009/72 irányelv 15. cikkének (4) bekezdése kizárólag az elsőbbségi alapú teherelosztás biztosításának lehetőségét írja elő, e rendelkezés nem szolgálhat jogalapként a tagállamok számára az átviteli hálózatokhoz való garantált hozzáférés jogának bevezetéséhez. Ami a 2009/28 irányelv 16. cikke (2) bekezdésének b) pontját illeti, az kétségtelenül hivatkozik a „garantált hozzáférés” bevezetésének lehetőségére, ám kizárólag a zöld villamos energiára vonatkozóan. Nem szolgálhat tehát jogalapként olyan nemzeti rendelkezésekhez sem, amelyek a nem megújuló energia termelésére szolgáló létesítmények számára nyújtanak garantált hozzáférést.
- 66 Harmadszor, annak meghatározása érdekében azonban, hogy a nemzeti szabályok biztosíthatnak-e garantált hozzáférést az átviteli hálózatokhoz a belföldi, primer energiahordozóból előállított villamos energia tekintetében, fontos figyelembe venni a 2009/72 irányelv 32. cikkének (1) bekezdésében előírt, harmadik fél általi hozzáférést. E rendelkezés szerint a tagállamok főszabály szerint kötelesek olyan rendszert létrehozni, amelyben a harmadik feleknek az átviteli és elosztórendszerhez való hozzáférése valamennyi feljogosított fogyasztóra vonatkozó, nyilvános tarifákon alapszik, és amelyet objektív módon, a rendszerhasználók közötti megkülönböztetés nélkül alkalmaznak.
- 67 Amint azt a Bíróság már több alkalommal hangsúlyozta, valamely harmadik fél e hálózatokhoz való, a 2009/72 irányelv 32. cikke (1) bekezdése szerint bevezetett szabad hozzáférése azon alapvető jelentőségű intézkedések egyike, amelyeket a tagállamoknak a villamos energia belső piacának kialakítása érdekében meg kell hozniuk (2018. november 28-i Solvay Chimica Italia és társai ítélet, C-262/17., C-263/17. és C-273/17, EU:C:2018:961, 54. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 68 Amint ugyanis a 2009/72 irányelv (3) preambulumbekkezdéséből kitűnik, ezen irányelv egy teljesen nyitott piac létrehozására irányul, amely minden fogyasztó számára lehetővé teszi a kereskedők szabad megválasztását, és a kereskedők számára is biztosítja fogyasztóik szabad ellátásának lehetőségét.
- 69 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a verseny megfelelő működéséhez a villamosenergiaelosztó- és -átviteli rendszerekhez való, hátrányos megkülönböztetéstől mentes, átlátható és méltányos díjazású hozzáférésre van szükség, és ez elsődleges fontossággal bír (2019. október 17-i Elektorazpredelenie Yug ítélet, C-31/18, EU:C:2019:868, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 70 A 2009/72 irányelv 32. cikkének (1) bekezdése, amely megköveteli, hogy a hálózathoz való hozzáférés végrehajtása során az állam magatartása hátrányos megkülönböztetéstől mentes legyen, az egyenlőség általános elvének különös kifejeződése (lásd analógia útján: 2016. szeptember 29-i Essent Belgium ítélet, C-492/14, EU:C:2016:732, 79. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 71 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a hátrányos megkülönböztetés tilalma azt követeli meg, hogy a hasonló helyzeteket ne kezeljék eltérően, hacsak e megkülönböztetés objektíven nem igazolt (2016. szeptember 29-i Essent Belgium ítélet, C-492/14, EU:C:2016:732, 80. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 72 Az eltérő bánásmód akkor igazolható, ha objektív és észszerű megfontolásokon alapul, azaz kapcsolatban áll a szóban forgó szabályozás által indokoltan elérni kívánt céllal, illetve arányos az ezen bánásmód által elérni kívánt céllal (2016. szeptember 29-i Essent Belgium ítélet, C-492/14, EU:C:2016:732, 81. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 73 Bár annak vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy igazolt-e az olyan eltérő bánásmód, mint amelyről az alapügyben szó van, az viszont a Bíróság feladata, hogy e célból megadja részére az uniós jog értelmezésének minden olyan szempontját, amely lehetővé teszi számára a határozathozatalt.
- 74 A jelen ügyben a Bíróság elé terjesztett ügyiratokból kitűnik, hogy a 138/2013 határozat alkalmazásában a garantált hozzáférés csak a két, hazai tüzelőanyaggal működő primer energiaforrást használó erőmű által termelt villamos energia tekintetében biztosított. E határozat nem alkalmazandó a hazai primer energiahordozót használó más villamosenergia-termelőkre, illetve a megújuló energiaforrásokat használó villamosenergia-termelőkre, és eltérő bánásmódnak minősül, mivel egyrészt e villamosenergia-termelők, másrészt pedig az említett határozatban említettek hasonló helyzetben vannak az átviteli hálózatokhoz való hozzáférés szempontjából.
- 75 Ami az eltérő bánásmód lehetséges igazolását illeti, meg kell jegyezni, hogy a 138/2013 határozat célja az ellátásbiztonság elérése volt. A Bíróság rendelkezésére bocsátott információkból ugyanis kitűnik, hogy az e határozat alapján hozott intézkedések arra irányultak, hogy tartalékkapacitás létrehozásával biztosítsák a hálózat megfelelőségét a csúcsfogyasztási időszakokban, és szükségesek voltak a hálózat egyensúlyának a megújuló energiaforrásokból származó termelési kapacitás növekedéséből eredő problémái megoldásához, valamint a határokon átnyúló kereskedelem bővülésének kezeléséhez. A határozat célja továbbá a különböző energiahordozók villamosenergia-termeléshez való felhasználásának biztosítása volt, különös jelentőséget tulajdonítva annak, hogy az energiafüggetlenség garantálása érdekében elsősorban belső energiaforrásokat használnak.
- 76 Az ellátásbiztonsághoz kapcsolódó cél jogszerűsége nem kétséges. Ugyanis, amint az a 2009/72 irányelv (5) preambulumbekzdéséből kitűnik, a biztonságos villamosenergia-ellátás alapvető fontosságú az európai társadalom fejlődése, a fenntartható éghajlatváltozási politika, valamint a belső piaci versenyképesség támogatása szempontjából.
- 77 Az elérni kívánt cél tekintetében a hátrányos megkülönböztetés objektív és észszerű kritériumát illetően a jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a Bíróság rendelkezésére bocsátott információkból nem következik olyan kritérium, amely lehetővé tenné az átviteli hálózatokhoz garantált hozzáférést élvező két létesítmény és az abban nem részesülő létesítmények megkülönböztetését. Mindemellett a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az ugyanazon földrajzi területen található, primer energiahordozót vagy egyéb energiaforrást használó más termelők képesek lettek volna-e jobban részt venni a termelési kapacitás megteremtésében és jobban hozzáférni az átviteli hálózatokhoz.
- 78 Ezt követően meg kell vizsgálni, hogy az átviteli hálózatokhoz biztosított hozzáférés az arányosság elvének megfelelően alkalmas-e az elérni kívánt cél megvalósítására, és nem haladja-e meg az e cél eléréséhez szükséges mértéket (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 29-i Essent Belgium ítélet, C-492/14, EU:C:2016:732, 100. pont).

- 79 Jelen esetben úgy tűnik, hogy a 138/2013 határozatban említett, belföldi, primer energiahordozót használó két létesítmény folyamatosan működhetett a villamosenergia-hálózatokhoz való garantált hozzáférésnek és az e létesítmények elsőbbségi alapú teherelosztásának köszönhetően, így részt vehettek a termelési kapacitás létrehozásában, ami lehetővé tette a villamosenergia-ellátás biztonságának biztosítását. Ezért a garantált hozzáférés a 138/2013 határozatban foglalt egyéb intézkedésekkel együtt alkalmasnak tűnik – aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata – az ellátásbiztonság elérésére.
- 80 Ennek megfelelően a kérdést előterjesztő bíróságnak meg kell vizsgálnia, hogy az átviteli hálózatokhoz való garantált hozzáférés biztosítása a 138/2013 határozatban előírt feltételek mellett nem lépte-e túl a megfelelő határokat, és szükséges intézkedés volt-e az ellátásbiztonság biztosítására irányuló cél eléréséhez. E tekintetben meg kell vizsgálnia, hogy e cél más olyan eszközökkel elérhető lett volna-e, amelyek kevésbé sértik a harmadik felek hálózathoz való szabad hozzáféréseinek a 2009/72 irányelv 32. cikkének (1) bekezdésében meghatározott elvét.
- 81 A fenti megfontolások összességére tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2009/72 irányelv 32. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha valamely tagállam a villamosenergia-ellátás biztonságának garantálása érdekében egyes villamosenergia-termelők belföldi, primer energiahordozót használó létesítményei számára garantált hozzáférést biztosít az átviteli hálózatokhoz, feltéve hogy e garantált hozzáférési jog objektív és észszerű kritériumokon alapul, és az elérni kívánt jogos céllal arányos, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

Az első kérdésről

- 82 Első kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a kormányhatározattal bevezetett, az egyes villamosenergia-termelők által előállított villamos energia tekintetében a hálózatüzemeltető által elsőbbségi alapú teherelosztást, továbbá az említett termelők létesítményei által termelt villamos energiának az átviteli hálózatokhoz való garantált hozzáférést biztosító, valamint az említett termelők tekintetében a hálózatüzemeltető számára bizonyos megawattmennyiségre vonatkozó kiegészítő szolgáltatásnyújtás kötelezettségét előíró intézkedéscsomagot az említett rendelkezés értelmében vett „állami támogatásnak” kell-e minősíteni, és ha igen, akkor az ilyen intézkedéscsomag az EUMSZ 108. cikk szerinti bejelentési kötelezettség alá tartozik-e.
- 83 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság nem foglalhat állást valamely nemzeti intézkedés uniós joggal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban. Nem dönthet továbbá valamely állami támogatás vagy támogatási program belső piaccal való összeegyeztethetőségéről sem, mivel ezen összeegyeztethetőség értékelése az uniós bíróság felügyelete mellett eljáró Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartozik (2015. július 16-i BVVG-ítélet, C-39/14, EU:C:2015:470, 19. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 84 A Bíróság ugyanakkor hatáskörrel rendelkezik arra, hogy tájékoztassa a kérdést előterjesztő bíróságot minden olyan, az uniós jog értelmezésére vonatkozó szempontról, amely lehetővé teszi számára az adott nemzeti rendelkezés e joggal való összeegyeztethetőségének értékelését annak érdekében, hogy döntést hozzon az előtte folyó eljárásban. Az állami támogatások terén a Bíróság többek között tájékoztathatja a kérdést előterjesztő bíróságot minden olyan értelmezési szempontról, amely lehetővé teszi számára annak megállapítását, hogy az adott nemzeti intézkedés „állami támogatásnak” minősülhet-e az uniós jog értelmében (2015. július 16-i BVVG-ítélet, C-39/14, EU:C:2015:470, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 85 A nemzeti bíróságok előtt ugyanis előfordulhatnak olyan jogviták, amelyek keretében e bíróságoknak az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében említett támogatás fogalmát kell értelmezniük és alkalmazniuk, különösen annak eldöntése végett, hogy valamely állami intézkedést az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes vizsgálati eljárás alá kellett volna-e vonni, vagy sem, adott esetben pedig annak vizsgálata céljából, hogy az érintett tagállam eleget tett-e ezen kötelezettségnek (2015. március 19-i OTP Bank ítélet, C-672/13, EU:C:2015:185, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 86 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ahhoz, hogy valamely intézkedés az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatásnak” minősüljön, valamennyi alábbi feltétel teljesülése szükséges. Először is, a beavatkozásnak az állam által vagy állami forrásból kell történnie. Másodszer e beavatkozásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet. Harmadszor a kedvezményezettje számára szelektív előnyt kell biztosítania. Negyedszer, torzítania kell a versenyt, vagy azzal kell fenyegetnie (2020. október 21-i Eco TLC ítélet, C-556/19, EU:C:2020:844, 18. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 87 Elsőként, e feltételek közül az elsőt illetően emlékeztetni kell arra, hogy ahhoz, hogy bizonyos előnyök az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „támogatásnak” minősülhessenek, egyrésztől közvetlenül vagy közvetve állami forrásból kell származniuk, másrésztől az államnak betudhatónak kell lenniük (2020. október 21-i Eco TLC ítélet, C-556/19, EU:C:2020:844, 19. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 88 Valamely intézkedés tagállamnak való betudhatóságának értékelése érdekében azt kell megvizsgálni, hogy a hatóságok részt vettek-e ezen intézkedés meghozatalában (2020. október 21-i Eco TLC ítélet, C-556/19, EU:C:2020:844, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 89 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a szóban forgó intézkedéscsomagot törvényi és rendeleti jellegű jogszabályok, nevezetesen a 2012. július 10-i 123/2012. sz. törvény és annak alapján a 138/2013. sz. határozat vezette be. Ennélfogva ezen intézkedéseket az előző pontban említett ítélkezési gyakorlat értelmében az államnak betudhatóknak kell tekinteni.
- 90 Ezenkívül annak eldöntése érdekében, hogy az előnyt közvetlenül vagy közvetve állami forrásokból nyújtották-e, emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom kiterjed mind az állam által közvetlenül vagy állami forrásokból nyújtott támogatásokra, mind pedig a támogatások kezelése érdekében az állam által létrehozott vagy kijelölt köz- vagy magánszervezetek által nyújtott támogatásokra (lásd ebben az értelemben: 2020. október 21-i Eco TLC ítélet, C-556/19, EU:C:2020:844, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 91 Az e rendelkezésben szereplő megkülönböztetés „a tagállamok által” és az „állami forrásból” nyújtott támogatások között nem azt jelenti, hogy az állam által nyújtott valamennyi előny támogatásnak minősül, függetlenül attól, hogy állami forrásokból finanszírozzák-e, vagy sem, hanem e megkülönböztetésnek csak az a célja, hogy e fogalom vonatkozzon a közvetlenül az állam által, valamint az általa kijelölt vagy létrehozott köz- vagy magánszervezet által nyújtott előnyökre is (lásd ebben az értelemben: 2020. október 21-i Eco TLC ítélet, C-556/19, EU:C:2020:844, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 92 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából az is kitűnik, hogy az olyan intézkedés, amely többek között energiavásárlási kötelezettségből áll, annak ellenére is a „támogatás” fogalma alá tartozhat, hogy nem jár állami források átruházásával (2019. május 15-i Achema és társai ítélet, C-706/17, EU:C:2019:407, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 93 Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése ugyanis magában foglal minden olyan pénzügyi eszközt, amelyet a hatóságok ténylegesen felhasználhatnak a vállalkozások támogatására, anélkül hogy releváns lenne, hogy ezek az eszközök állandóan az állami vagyon részét képezik-e, vagy sem. Még ha az érintett támogatási intézkedésnek megfelelő összegek nincsenek is állandó jelleggel az államkincstár birtokában, azon tény, hogy folyamatosan állami ellenőrzés alatt maradnak, és így a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok rendelkezésére állnak, elegendő ahhoz, hogy azok „állami forrásoknak” minősüljenek (2019. május 15-i Achema és társai ítélet, C-706/17, EU:C:2019:407, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 94 Közelebbről, a Bíróság megállapította, hogy az állami szabályozás által előírt kötelező hozzájárulásokból fizetett olyan alapot, amelyet ugyancsak e szabályozásnak megfelelően kezelnek és osztanak szét, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében állami forrásnak lehet minősíteni, még ha azt a hatóságtól elkülönülő jogalany is kezeli. E tekintetben az minősül meghatározó körülménynek, hogy az állam az ilyen jogalanyokat állami források kezelésével bízta meg, és nem egyszerűen a saját pénzügyi forrásaikból történő vásárlás kötelezettsége terheli azokat (2019. május 15-i Achema és társai ítélet, C-706/17, EU:C:2019:407, 54. és 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 95 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy az egyetlen átvitelrendszer-üzemeltető Transelectrica többségi állami tulajdonban lévő közvállalkozás. E társaság köteles mindenkor biztosítani a nemzeti energiarendszer egyensúlyát, vagyis a villamosenergia termelése és fogyasztása közötti egyensúlyt. E tekintetben a Transelectrica közbeszerzési eljárások alapján kiegészítő szolgáltatásokat vesz igénybe a gazdasági elsőbbség szerint. Mindazonáltal a 138/2013. sz. határozat értelmében a Transelectrica a kiegészítő szolgáltatásokat a két villamosenergia-termelőtől az ANRE által meghatározott áron köteles megvásárolni, a gazdasági elsőbbség figyelembevételével, ami azt eredményezheti, hogy a kiegészítő szolgáltatásokat a piaci áraknál magasabb áron kell megvásárolni. Ez a Transelectricát sújtó olyan pénzügyi terhet jelenthet, amely az állami forrásokat sújtja.
- 96 Másodsor, ami azt a feltételt illeti, amely szerint az alapügyben szóban forgó intézkedéscsomagot a kedvezményezett részére biztosított előny juttatásaként kell értelmezni, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy formájától függetlenül támogatásnak minősül az a beavatkozás, amely közvetlenül vagy közvetve alkalmas vállalkozások előnyben részesítésére, illetve amely olyan gazdasági előnynek tekinthető, amelyet a kedvezményezett vállalkozás az általános piaci feltételek között nem érhetett volna el (2020. szeptember 17-i Compagnie des pêches de Saint-Malo ítélet, C-212/19, EU:C:2020:726, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 97 Így támogatásoknak kell tekinteni többek között azokat a beavatkozásokat, amelyek különböző formában enyhítik a vállalkozás költségvetésének általános terheit, és amelyek ezáltal, anélkül hogy a szó szoros értelmében szubvenciók lennének, azokkal azonos természetűek és hatásúak (lásd ebben az értelemben: 2017. június 27-i Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania ítélet, C-74/16, EU:C:2017:496, 66. pont).

- 98 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a 138/2013. sz. határozatban előírt intézkedések teljes intézkedéscsomagot alkotnak két villamosenergia-termelő, a CE Hunedoara és a CE Oltenia javára. E három intézkedés egymáshoz kapcsolódva olyan mechanizmust alkot, amely lehetővé teszi a termelőlétesítmények folyamatos működését. A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a 138/2013. sz. határozatban szereplő két létesítmény termelési költségei olyan magasak, hogy általában nem folyamatosan működnek. Amikor e létesítmények leállnak, ez csökkenti az arra vonatkozó esélyüket, hogy kiegészítő szolgáltatásokat nyújtsanak a létesítmények beindításának lassúsága miatt, amely egyben magas be- és újraindítási költségekkel jár. Az alapügy tárgyát képező intézkedéscsomag azáltal, hogy az említett létesítmények számára lehetővé teszi a folyamatos működést, egyúttal garantálja számukra bizonyos mennyiségű villamos energia szállítását, lehetővé teszi, hogy kiegészítő szolgáltatásokat nyújtsanak, megtakarítsák a létesítmények be- és újraindításához kapcsolódó költségeket és e költségek kiküszöbölésének köszönhetően jobb áron termeljenek villamos energiát.
- 99 Ezért úgy tűnik, hogy a 138/2013 határozatban előírtakhoz hasonló intézkedések a kedvezményezett villamosenergia-termelőknek a versenytársaikkal szemben olyan gazdasági előnyt biztosítanak, amelyet az általános piaci feltételek között nem érhettek volna el. Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben teljesülhet a szelektív gazdasági előny fennállására vonatkozó feltétel.
- 100 Harmadszor, ami azt a feltételt illeti, hogy a beavatkozásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet, és torzítsa a versenyt, vagy azzal fenyegetsen, emlékeztetni kell arra, hogy valamely nemzeti intézkedés „állami támogatásnak” minősítéséhez nem azt kell megállapítani, hogy a támogatásnak tényleges hatása van a tagállamok közötti kereskedelemre, és az ténylegesen torzítsa a versenyt, hanem csak azt kell megvizsgálni, hogy a támogatás alkalmas-e arra, hogy érintse e kereskedelmet és torzítsa a versenyt (2017. május 18-i Fondul Proprietatea ítélet, C-150/16, EU:C:2017:388, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 101 Különösen, ha az állam által nyújtott támogatás valamely vállalkozás helyzetét megerősíti a tagállamok közötti kereskedelemben más versenytárs vállalkozásokkal szemben, e kereskedelmet olyannak kell tekinteni, mint amelyet érint e támogatás. E tekintetben nem szükséges, hogy a kedvezményezett vállalkozások saját maguk részt vegyenek az ilyen kereskedelemben. Ha ugyanis valamely tagállam támogatást nyújt vállalkozásoknak, a belső termelés szintje emiatt fennmaradhat vagy növekedhet, ami azzal a következménnyel jár, hogy a többi tagállamban letelepedett vállalkozásoknak az e tagállam piacára való belépési esélyei csökkennek (lásd ebben az értelemben: 2017. május 18-i Fondul Proprietatea ítélet, C-150/16, EU:C:2017:388, 31. és 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 102 Emlékeztetni kell arra, hogy azok a támogatások, amelyek a vállalkozás által rendes tevékenysége vagy mindennapos üzletvezetése keretében általában viselendő költségek csökkentésére irányulnak, főszabály szerint torzítsák a verseny feltételeit (lásd ebben az értelemben: 2019. december 19-i Arriva Italia és társai ítélet, C-385/18, EU:C:2019:1121, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 103 A jelen ügyben, amint arra a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, a villamosenergia-termelők tevékenységüket a verseny és a tagállamok közötti kereskedelem számára nyitott piacon végzik, minthogy a villamos energia határokon átnyúló kereskedelem tárgyát képezi.

- 104 Továbbá, amint az a jelen ítélet 98. pontjában megállapításra került, úgy tűnik, hogy az alapügy tárgyát képező intézkedések lehetővé tették a kedvezményezett létesítmények folyamatos működését, ezáltal megtakarítva a létesítmények be- és újraindításával járó költségeket, ami egyúttal lehetővé tette számukra az általuk kínált villamos energia végső árának csökkentését.
- 105 Ezért a 138/2013 határozatban foglaltakhoz hasonló intézkedések elvileg alkalmasak arra, hogy hatással legyenek a tagállamok közötti kereskedelemre és torzítsák a versenyt.
- 106 A fenti értelmezési szempontok fényében ebből következik, hogy az alapügy tárgyát képező intézkedéseket – a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatok függvényében – az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatásnak” kell minősíteni.
- 107 A kérdést előterjesztő bíróság továbbá arra vár választ a Bíróságtól, hogy abban az esetben, ha ezen intézkedéseket „állami támogatásnak” kell minősíteni, alá kellett volna-e vetni azokat az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében meghatározott előzetes vizsgálati eljárásnak, vagy sem.
- 108 E rendelkezés szerint az új támogatásokat előzetesen be kell jelenteni a Bizottságnak, és azokat addig nem lehet végrehajtani, amíg az eljárásban végső határozat nem születik.
- 109 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint jogellenes az a támogatási intézkedés, amelyet az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdéséből eredő kötelezettségek megsértésével hajtanak végre (2015. március 19-i OTP Bank ítélet, C-672/13, EU:C:2015:185, 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 110 Az eddigiekből következik, hogy – feltételezve, hogy a kérdést előterjesztő bíróság a szóban forgó intézkedéscsomagot az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatásnak” minősíti – az ilyen intézkedéscsomagot új támogatásnak kell tekinteni, és az ennek következtében az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján a Bizottsághoz történő előzetes bejelentési kötelezettség alá tartozik. A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az érintett tagállam eleget tett-e ennek a kötelezettségnek.
- 111 Jelen esetben a Bizottság írásbeli észrevételeiből kitűnik, hogy a Bizottság a CE Hunedoara és a CE Oltenia részére a 138/2013 határozat alapján nyújtott állami támogatásról nem kapott az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti bejelentést. Meg kell továbbá jegyezni, hogy ezek az intézkedések nem tűnnek a 138/2013 határozat érvényességi ideje alatt alkalmazandó, az [EUM] Szerződés [107.] és [108.] cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló, 2008. augusztus 6-i 800/2008/EK bizottsági rendelet (HL 2008. L 214., 3. o.) és az [EUM] Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL 2014. L 187., 1. o.; helyesbítések: HL 2016. L 149., 8. o.; HL 2021. L 365., 47. o.) hatálya alá tartozónak, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.
- 112 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a kormányhatározattal bevezetett intézkedéscsomag, amely abból áll, hogy a többségi állami tulajdonban lévő hálózatüzemeltető a belföldi, primer energiahordozót használó egyes termelőlétesítmények által termelt villamos energia tekintetében elsőbbségi alapú teherelosztást, valamint az említett termelőlétesítmények által termelt villamos energiának az átviteli hálózatokhoz való garantált hozzáférést biztosít, továbbá az említett termelőlétesítmények azon kötelezettségét tartalmazza, hogy bizonyos

megawattmennyiségre vonatkozóan kiegészítő szolgáltatásokat nyújtsanak a hálózatüzemeltetőnek, amely fenntartja számukra a jogot, hogy e mennyiséget előre rögzített és a piaci árakat meghaladónak tekintett áron szolgáltatassák, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatásnak” minősülhet. Amennyiben annak minősül, akkor az ilyen intézkedéscsomagot új támogatásnak kell tekinteni, és mint ilyen, az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésével összhangban a Bizottsághoz történő előzetes bejelentési kötelezettség alá tartozik.

A költségekről

113 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/72/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 32. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha valamely tagállam a villamosenergia-ellátás biztonságának garantálása érdekében egyes villamosenergia-termelők belföldi, primer energiahordozót használó létesítményei számára garantált hozzáférést biztosít az átviteli hálózatokhoz, feltéve hogy e garantált hozzáférési jog objektív és észszerű kritériumokon alapul, és az elérni kívánt jogos céllal arányos, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.**
- 2) **Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a kormányhatározattal bevezetett intézkedéscsomag, amely abból áll, hogy a többségi állami tulajdonban lévő hálózatüzemeltető a belföldi, primer energiahordozót használó egyes termelőlétesítmények által termelt villamos energia tekintetében elsőbbségi alapú teherelosztást, valamint az említett termelőlétesítmények által termelt villamos energiának az átviteli hálózatokhoz való garantált hozzáférést biztosít, továbbá az említett termelőlétesítmények azon kötelezettségét tartalmazza, hogy bizonyos megawattmennyiségre vonatkozóan kiegészítő szolgáltatásokat nyújtsanak a hálózatüzemeltetőnek, amely fenntartja számukra a jogot, hogy e mennyiséget előre rögzített és a piaci árakat meghaladónak tekintett áron szolgáltatassák, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatásnak” minősülhet. Amennyiben annak minősül, akkor az ilyen intézkedéscsomagot új támogatásnak kell tekinteni, és mint ilyen, az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésével összhangban az Európai Bizottsághoz történő előzetes bejelentési kötelezettség alá tartozik.**

Aláírások